

Sygn. akt VIII C 1238/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia, Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Wiśniewski

Protokolant: Anna Hrydziusko

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A.

w W. na rzecz powódki M. P. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia) kwoty 2.785,64 zł tytułem zwrotu opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka została zwolniona, oraz tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powódka M. P. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 23.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

Uzasadniając swoje żądanie, podała, że w wyniku kolizji drogowej z dnia 8 lutego 2012 r., doznała obrażeń ciała w postaci lewobocznej przepukliny tarczy międzykręgowej, zwięzającej otwór międzykręgowy, nie nadającej się do operacji. Powódka nadal odczuwa ból w miejscu urazu oraz bóle głowy, a także istnieje konieczność stałego leczenia rehabilitacyjnego. Powódka w związku z innym schorzeniem porusza się o kulach, a od czasu wypadku przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Sprawca wypadku objęty był ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła powódce zadośćuczynienie w kwocie 2.000 zł, które jednak w ocenie powódki, nie rekompensuje wyrządzonej szkody. Powódka

pisemem z dnia 23 maja 2012 r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty uzupełniającego zadośćuczynienia w wysokości 23.000 zł. Strona pozwana odmówiła, dlatego też, powódka zażądała zasądzenia na jej rzecz powyższej sumy tytułem dalszego zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Nie kwestionując swej odpowiedzialności za skutki wypadku powódka co do zasady, podniosła, że wypłacona powódce kwota 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest odpowiednia w stosunku do doznanych przez nią obrażeń, w szczególności do ustalonego trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1%, a także stopnia i czasu trwania cierpienia fizycznego i psychicznego.

Między stronami procesu bezsporne było, że:

- w dniu 8 lutego 2012 r. we W. powódka, kierując samochodem, uczestniczyła w kolizji drogowej, której sprawcą był kierowca innego samochodu,
- sprawca zdarzenia był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

W dniu zdarzenia powódka zgłosiła się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu (...) we W. gdzie stwierdzono u niej spływanie fizjologicznej lordozy szyjnej i zalecono jej noszenie kołnierza ortopedycznego przez okres 4 tygodni, stosowanie leku przeciwbólowego K. oraz skierowano ją na dalsze badania specjalistyczne.

W dniu 23 marca 2012 r. powódka poddała się badaniu MR kręgosłupa szyjnego, w wyniku którego wykryto u niej lewoboczną przepuklinę tarczy międzykręgowej C4/5 uciskającą worek oponowy od strony lewej i nieznacznie zwężającą lewy otwór międzykręgowy.

Powódka po wypadku przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Dwukrotnie odbyła leczenie rehabilitacyjne oraz przebywała w sanatorium.

Dowód : - karta informacyjna ze Szpitalnego oddziału ratunkowego, k. 13,

- skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne z 8 marca 2012 r., k. 14,
- wyniki badania MR kręgosłupa z 28 marca 2012 r., k.15,
- skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne z 19 czerwca 2012 r., k. 18,
- zeznania świadka I. P. z 8 maja 2013 r., k. 115-116,
- zeznania świadka Z. J. z 8 maja 2013 r., k. 116- 117,
- przesłuchanie powódki z 8 maja 2013 r., k. 117-118,
- opinia pisemna biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz z zakresu chirurgii i ortopedii M. J., k. 119-121.

Wypadek do chwili obecnej skutkuje u powódki bólami i zawrotami głowy oraz dolegliwościami bólowymi kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parastezjami kończyny górnej lewej, szczególnie w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy (palców IV-V) ze znacznym ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej w stawie ramiennym. Dolegliwości nasilają się przy jeździe samochodem, zmianach pogodowych oraz dłuższym siedzeniu w jednej pozycji. W przyszłości w wskazane będzie leczenie usprawniające, a w razie nasilenia dolegliwości bólowych przyjmowanie leków przeciwbólowych oraz (...).

Łączny uszczerbek na zdrowiu powódki wywołany zdarzeniem z dnia 8 lutego 2012 r. wynosi 5%, obejmując długotrwały uszczerbek związany z zespołem nerwicy pourazowej z bólami i zwrotami głowy (1 %) oraz zespołem bólowym szyjnym pourazowym, z zaznaczonym ograniczeniem ruchomości odcinka kręgosłupa i rwą barkowo-ramienną lewostronną (4 %).

Dowód: - opinia pisemna biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz z zakresu chirurgii i ortopedii M. J., k. 119-121,

W związku z wypadkiem powódka nie doznała natomiast uszczerbku na zdrowiu psychicznym.

Dowód: - opinia pisemna biegłego sądowego z zakresu psychiatrii T. G., k. 149-152.

W okresie 4 tygodni po wypadku powódka nosiła kołnierz ortopedyczny, a do tej pory ma trudności z poruszaniem szyją, odczuwa ból i drętwienie palców ręki lewej. Powódka cierpiała również na chroniczny ból głowy bezpośrednio po wypadku.

Powódka do chwili obecnej skarży się na dolegliwości wynikające z urazów doznanych w wypadku. Nasilają się one m.in. w tracie pracy zawodowej. Powódka wykonuje pracę biurową, w szczególności przy komputerze.

Stała się mniej sprawna. Przestała wykonywać prace domowe. Z tego powodu czuje się mniej wartościowa.

Powódka nie wysypia się, bierze leki przeciwdepresyjne zapisane przez lekarza oraz leki przeciwbólowe.

Do dnia dzisiejszego odczuwa lęk przy jeździe samochodem i nie jeździ już trasą na której doszło do wypadku.

Dowód: - zeznania świadka I. P. z 8 maja 2013 r., k. 115-116,

- zeznania świadka Z. J. z 8 maja 2013 r., k. 116- 117,

- przesłuchanie powódki z 8 maja 2013 r., k. 117-118,

Powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej.

Pismem z dnia 10 kwietnia 2012 r. strona pozwana poinformowała powódkę o przyznaniu kwoty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 227,71 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Pismem z dnia 23 maja 2012 r. powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 23.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia.

Dowód: dokumentacja zgromadzona w aktach szkodowych – w załączeniu.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychologii. Po pierwsze, wniosek ten – jako niezłożony w pozwie – ocenić należało jako spóźniony (art. 207 § 6 k.p.c.), a jego przeprowadzenie niewątpliwie spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Poza tym, wnioskowany dowód nie byłby przydatny w niniejszej sprawie, albowiem skutki wypadku dla zdrowia psychicznego powódki ocenił – mający ku temu lepsze kompetencje – biegły z zakresu psychiatrii. Ustalenie następstw wypadku drogowego dla psychiki osoby poszkodowanej, które nie wiążą się z uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym, lecz obejmują typowe skutki jak: obawę przed jazdą samochodem czy większą nerwowość, nie wymaga zaś zasięgnięcia pomocy biegłego.

Wniosek o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego z 14 maja 2013 r. (k. 157) podlegał zaś oddaleniu, gdyż powódka przedłożyła jedynie kserokopię tego dokumentu (k. 158). Kserokopie nie mogą być zaś dowodem, nie stanowiąc dokumentu w rozumieniu w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W ocenie Sądu nie było podstaw, aby podważać rzetelność sporządzonych w niniejszej sprawie opinii biegłych, w szczególności opinii biegłego z zakresu neurologii. Zastrzeżenia strony pozwanej sformułowane w piśmie przygotowawczym z dnia 17 marca 2014 r. (k. 165) były spóźnione jako zgłoszone po upływie terminu wyznaczonego na ustosunkowanie się do opinii biegłych z zakresu neurologii i ortopedii. Opinia biegłego psychiatry w zakresie odnoszącym się do opinii biegłego z zakresu neurologii w sposób oczywisty przekracza zaś zakres zlecenia, albowiem rolą biegłego nie jest ocena opinii innych biegłych. Zauważyć przy tym należy, że biegły z zakresu neurologii przeprowadził badanie neurologiczne w dniu 14 marca 2013 r. (fragment opinii na k. 120 akt), opisując stan psychiczny powódki, który znalazł potwierdzenie również w treści zeznań świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało w części na uwzględnienie.

Odpowiedzialność strony pozwanej, jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku, wobec powoda, który był osobą poszkodowaną w wyniku zdarzenia, nie budziła wątpliwości i znajdowała swoje oparcie w art. 9 i 9a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003, nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) oraz przepisach kodeksu cywilnego (art. 822 § 1 i nast.).

Zgodnie z art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Charakter krzywdy co do zasady jest niemierzalny, zatem ściśle określenie jej rozmiaru, a tym samym wysokości zadośćuczynienia, pozostawione zostało ocenie sądu, a jedyną dyrektywą wprowadzoną przez ustawodawcę jest wymóg zasądzenia „sumy odpowiedniej”. Zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia, czy też utrzymania go w rozsądnych granicach, ma charakter uzupełniający w stosunku do kwestii zasadniczej, jaką jest rozmiar szkody niemajątkowej. Wysokość zadośćuczynienia powinna zatem uwzględniać rozmiar cierpień fizycznych w postaci bólu i innych dolegliwości oraz rozmiar cierpień psychicznych polegających na ujemnych uczuciach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi bądź innymi następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi i nieodwracalnymi. Podstawową funkcją zadośćuczynienia jest bowiem funkcja kompensacyjna. W orzecznictwie podkreśla się również, że zadośćuczynienie nie może stanowić wyłącznie wartości symbolicznej, ale powinno stanowić odczuwalną wartość ekonomiczną niwelującą przynajmniej w części niekorzystne skutki zdarzenia, któremu uległ poszkodowany. W szczególności zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może oznaczać przyzwolenia na lekceważenie takich bezcennych wartości jak zdrowie czy integralność cielesna, a okoliczności wpływające na określenie tej wysokości oraz kryteria ich oceny muszą być zawsze rozważane indywidualnie (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07 oraz z dnia 29 maja 2008 r., II CSK 78/08). Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku, a także rodzaj wykonywanej pracy przez poszkodowanego przed wypadkiem, jego szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, czy bezradność życiowa (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., V CSK 245/07 i orzeczenia tam przywołane, a także uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 lutego 2007 r., I ACa 1146/06). Na wysokość zadośćuczynienia pewien wpływ powinna mieć również wielkość trwałego uszczerbku na zdrowiu. Z doświadczenia życiowego wynika bowiem, że im większy jest stopień uszczerbku na zdrowiu (rozstroju zdrowia) tym większe cierpienia poszkodowanego. (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 1998 r., I ACa 715/97, OSA 1999/2/7).

Mając na uwadze całokształt materiału dowodowego, w szczególności zaś zeznania świadków i powódki oraz treść opinii pisemnych sporządzonych przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i psychiatrii, Sąd doszedł do przekonania, iż powódka zasadnie domagała się wypłaty zadośćuczynienia uzupełniającego.

Ustalając wysokość adekwatnego zadośćuczynienia w niniejszej sprawie, Sąd kierował się przedstawionymi wyżej kryteriami, biorąc w szczególności pod uwagę, że powódka niewątpliwie doznawała cierpień fizycznych oraz psychicznych nie tylko w związku z samym wypadkiem, ale również okresem leczenia i rekonwalescencji. Pomimo podjęcia zabiegów rehabilitacyjnych, dolegliwości bólowe nie ustąpiły. Ustalając wysokość adekwatnego zadośćuczynienia, Sąd miał na względzie, że odczuwane dolegliwości, które pojawiły się po wypadku, spowodowały – opisane w stanie faktycznym - negatywne zmiany w życiu powódki, obniżające znacząco i trwale komfort jej codziennego życia. Sąd uwzględnił przy tym następstwa dla psychiki powódki w postaci nerwicy pourazowej oraz lęków przed jazdą samochodem.

W świetle powyższych rozważań, w ocenie Sądu łączna suma zadośćuczynienia w wysokości 12.000 zł jest odpowiednia w rozumieniu art. 445 § 1 k.c., dając powódce satysfakcję moralną i finansową, a także rekompensując – na ile to możliwe – doznane cierpienia. Nadto zadośćuczynienie w takiej wysokości stanowić będzie dla powódki realną wartość ekonomiczną, nie będąc przy tym wygórowanym w odniesieniu do aktualnych średnich zarobków w społeczeństwie. Uwzględniając zatem fakt, że strona pozwana spełniła już w części świadczenie w zakresie zapłaty zadośćuczynienia, uiszczając na rzecz powódki kwotę 2.000 zł, Sąd zasądził kwotę 10.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia.

Orzeczenie w kwestii odsetek od zasądzonej kwoty wynika z art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd miał przy tym na względzie, że ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 § 1 k.c.), a powód złożył takie zawiadomienie przed dniem 10 kwietnia 2012 r., o czym świadczy fakt sporządzenia przez stronę pozwaną pisma we wskazanej dacie. Skoro zaś powód zgłosił stronie pozwanej roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia dopiero pismem z dnia 23 maja 2012r., jednocześnie wskazując termin na spełnienie świadczenia do dnia 10 czerwca 2012 r., Sąd – zgodnie z żądaniem - zasądził odsetki ustawowe od dnia 11 czerwca 2012 r.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak punktach I i II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. drugie k.p.c., mając na względzie, iż ustalenie wysokości zadośćuczynienia zależało w dużej mierze od oceny Sądu. Dlatego też, Sąd zasądził na rzecz powódki całość poniesionych przez nią kosztów procesu. Zgodnie z art. 98 § 3 oraz art. 99 k.p.c., koszty poniesione przez powódkę wynosiły 2.417 zł i obejmowały: wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 2.400 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 490) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) Sąd, mając na względzie wynik sprawy, zasądził od strony pozwanej, na rzecz Skarbu Państwa nieopłacone koszty sądowe w wysokości 2.785,64 zł, na które składała się kwota 1.150 zł opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka została zwolniona, oraz kwota 1635,64 zł wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenia biegłych sądowych.